

AVGJØRELSE

Avsagt:	5.11.24
Saksnummer:	13-24
Domsutvalgets medlemmer:	Tomasz Edsberg
Sanksjonert part:	A

Saken gjelder spørsmål om utvidelse av sanksjon ilagt av Norges fotballforbunds doms- og sanksjonsutvalg (NFFD)

Sakens bakgrunn

A ble ved NFFDs avgjørelse 12. juli 2024 ilagt tap av rett til å delta i konkurranser innenfor NFF i 10 måneder. NFFDs avgjørelse har slik slutning:

A straffes for brudd på NFFs lov § 11-3 (1) bokstav b) jf. Reaksjonsreglementet § 2-2 (1), jf. NFFs lov § 11-4 (1) bokstav d) med tap av rett til å delta i konkurranser innenfor NFF for en periode på 10 – ti – måneder

Det er opplyst at tapet av retten til å delta i konkurranser innenfor NFF gjelder til og med 5. desember 2024.

Det følger av NIFs sanksjonsregelverk (NSR) § 1-2 (1) bokstav f tredje setning at en avgjørelse fra et særforbund om å ilegge en sanksjon på mer enn 6 måneder “skal (...) sendes NIFs domsutvalg for vurdering av om sanksjonen skal utvides til å omfatte flere organisasjonsledd”.

Domsutvalget mottok NFFDs avgjørelse og øvrige saksdokumenter 13. august 2024. Domsutvalget sendte den 27. august 2024 e-post til A med informasjon om hans rett til å inngi merknader til spørsmålet om utvidelse av sanksjonen. Domsutvalget har ikke mottatt noe tilsvarende eller annen tilbakemelding fra A.

Domsutvalgets vurdering

Saken behandles av ett utvalgsmedlem, jf. NSR § 1-12-3-2 (8).

Domsutvalget har vurdert saken på bakgrunn av sakens dokumenter. Det er ikke bedt om muntlige forhandlinger, og skriftlig behandling i tråd med hovedregelen i NSR § 1-12-3-2 anses å gi et forsvarlig grunnlag for avgjørelse.

NFFD har i sin avgjørelse lagt til grunn at påtalte A i en periode over flere år plasserte pengespill på kamper hvor fotballag som han var trener for, deltok.

NFFD har vurdert skyldspørsmålet slik (*anonymisert*):

Utvalget er enig i Påtalenemndas vurdering av at det kun er forhold som er funnet sted etter 24. januar 2019 som kan pådømmes og at forhold før dette er foreldet. Utvalget er videre enig i at forhold fra denne dato frem til 4 juni 2023 krever at forholdet er bevist utenfor rimelig tvil for å kunne pådømmes. Utvalget er videre enig i at for forhold etter denne datoen er det tilstrekkelig med klar sannsynlighetsovervekt. Utvalget finner imidlertid at både forholdene før og etter 4 juni 2023 er bevist utenfor rimelig tvil, og vil derfor henvise til det strengeste beviskravet her under.

På grunnlag av foreliggende dokumentasjon og forklaringer finner Utvalget det bevist utover enhver rimelig tvil at A har forholdt seg som beskrevet i Påtalenemndas anmeldelse. Det legges således til grunn at det er plassert 118 enkeltspill fordelt på 42 enkeltkamper hvor A var trener fra hans spillekonto i perioden 1. mai 2019 til 10. juni 2023. Utvalget støtter Påtalenemndas vurdering av bevisene, og understreker at A har et særlig ansvar som trener for å ha kontroll på hvilke spill som blir gjort fra hans spillekonto. Utvalget fester ikke lit til A sin forklaring, og viser særlig til at det er plassert svært mange spill, med til sammen mye penger inn og ut av konto. Det er også lite sannsynlig at A skal ha overlatt sin spillekonto til noen han ikke kommuniserer med i hverdagen, uten å kontrollere bevegelsene inn og ut av kontoen. Videre er det heller ikke funnet spill fra IP-adressen utenfor Norge som forklart av A. Utvalget finner As forklaring oppkonstruert og søkt og forsøkt tilpasset de funn han er gjort kjent med. Utvalget ser slik helt bort fra muligheten for at en eller flere andre personer skal ha brukt As spillerkonto uten hans kjennskap og finner det bevist utenfor rimelig tvil at det er A selv som har plassert alle veddemålene.

Utvalget finner at As pengespill objektivt sett er brudd på bestemmelsen i NFFs lov § 11-3 (1) c, jf. reaksjonsreglementet § 2-22-3 (1) bokstav a hvor det heter at en person kan ilegges straff dersom vedkommende deltar i pengespill relatert til en konkurranse der vedkommende deltar. Utvalget finner også at As handlinger er brudd på NFFs kampreglement § 1-4 om Fair play (...)

NFFD har videre vurdert sanksjonsspørsmålet slik:

Allmennpreventive og individualpreventive hensyn tilsier en streng reaksjon. Det foreligger i denne saken overtredelser av et regelsett felles for alle idretter underlagt Norges Idrettsforbund, som er etablert for å beskytte konkurranser fra manipulering og pengespillaktivitet som kan skape interessekonflikter hos de som er involvert i konkurransen. As adferd anses som illojal både mot egne klubber og NFFs konkurranser, noe som tilsier en streng reaksjon. For både egen klubb, motstandere, forbundet og publikum er det sentralt å ha tillit til at kamper avvikles rettferdig, og at de involverte i en fotballkamp går til enhver kamp for å prestere best mulig for sitt lag og uten at de har økonomiske motiver som potensielt går på tvers av lagets interesser.

Det vises til påtalenemndas anmeldelse hvor det fremgår at det er begrenset med direkte sammenlignbar praksis fra NFFs domsorganer. (...)

I mangler på praksis fra NFFs domsorganer, og fordi saken gjelder overtredelser av et regelsett felles for alle idretter underlagt Norges Idrettsforbund (NIF), vurderer Utvalget at det er relevant å også se til praksis fra NIFs domsorganer. Utvalget viser i den sammenheng til Domsutvalget til NIF sin sak 6/2022 hvor en

person med ulike roller i en klubb gjennom en spillekonto opprettet i hans eget navn satset penger på kamper hvor hans eget lag var et av lagene. Pengespillene foregikk fra 2016 til 2021. Vedkommende tapte retten til å delta i konkurranser, samt inneha verv eller delta i aktivitet organisert av organisasjonsledd innen NIF for en periode på fire år. NIFs appellutvalg kom i samme sak, i januar 2024, til at spilleren skulle tape retten til å delta i konkurranser, samt inneha verv eller delta i aktivitet organisert av organisasjonsledd innen NIF for en periode på to år.

Utvalget ser at det er en klar forskjell på praksis i NFFs og NIFs domsorganer og ser at det er behov for en justering i straffennivået hos NFF. Utvalget vurderer imidlertid at det er for strengt å legge seg på samme nivå som NIF allerede nå, og viser til praksisen fra NFFs domsorganer som ligger betydelig lavere enn NIF sin praksis. Utvalget finner imidlertid til at det er grunnlag for en gradvis skjerpelse av straffennivået opp mot det nivå NIF ligger på.

Utvalget vurderer at den foreliggende saken er mer alvorlig enn de sakene det er vist til fra NFF domsorganer, men ikke fullt så alvorlig som sakene det er henvist til fra NIFs domsorganer. På denne bakgrunn, samt når Utvalget er kommet til at det er behov for en gradvis skjerpelse av straffennivået i NFFs domsorganer for denne typen overtredelser, finner Utvalget at utgangspunktet må være tap av retten til å delta i konkurranser og organisert trening innenfor NFF, samt retten til å ha valgte eller oppnevnte tillitsverv innenfor NFF, for en periode på ett år.

Saken har hatt lang saksbehandlingstid som ikke kan lastes domfelte. Utvalget bemerker dog at domfelte på ingen måte har bidratt til oppklaringen av saken, og heller har kommet med lite troverdige utflukter og forklaringer når han er blitt konfrontert med funnene. Likevel finner Utvalget at det skjønnsmessig må gjøres et fradrag i straffen som settes til to måneder.

(...) På denne bakgrunn finner Utvalget at tap av retten til å delta i konkurranser og organisert trening innenfor NFF, samt retten til å ha valgte eller oppnevnte tillitsverv, for en periode på 10 måneder, er passe straff.

Domsutvalget skal vurdere om sanksjonen ilagt av NFFD skal utvides til å gjelde alle organisasjonsledd innenfor NIF, jf. NSR § 1-2 (1) bokstav f, som lyder slik:

§ 11-2. Sanksjon etter særforbundets regelverk

(1) Særforbund kan ha eget regelverk som gir hjemmel for sanksjoner ved overtredelse. Følgende sanksjoner kan benyttes, enkeltvis eller i kombinasjon

(...)

f) tap av rett til å delta i konkurranser og/eller organisert trening inntil 12 måneder eller et bestemt antall kamper/konkurranser. Slik sanksjon kan besluttes slik at den helt eller delvis får virkning i terminfestet konkurransesesong. Ved illeggelse av en sanksjon på mer enn 6 måneder, skal avgjørelsen sendes NIFs domsutvalg for vurdering av om sanksjonen skal utvides til å omfatte flere organisasjonsledd.

Bestemmelsen, med det innhold den nå har, ble innført ved Idrettstingets vedtak i 2019. Begrunnelsen for forslaget var et ønske om å utvide særforbundenes myndighet til å illegge sanksjoner for brudd på eget regelverk og innenfor egen idretts område. Særforbundenes myndighet til å illegge tap av rett til å delta i konkurranser og/eller organisert trening ble ved lovendringen økt fra maksimalt 3 til maksimalt 12 måneder. Forholdet til Domsutvalget ble i begrunnelsen for lovendringsforslaget kommentert slik:

Særforbund har etterspurt større rom for å illegge sanksjoner med virkning innenfor egen organisasjon. Idrettsstyret viser også til at idrettslag i dag, med hjemmel i § 10-6 (3), kan frata sine medlemmer medlemskapet i inntil 1 år. I lys av dette mener Idrettsstyret at særforbund må få større frihet til selv å fastsette særidrettslige sanksjoner, og at de rammer som i dag fremgår av § 11-2 må utvides. Samtidig er Idrettsstyret opptatt av å sikre at strenge sanksjoner får virkning ut over den aktuelle idretten. Det foreslås derfor at sanksjoner som ilegges på mer enn 6 måneder, må sendes NIFs domsutvalg for vurdering av en eventuell utvidelse til å gjelde hele idretten. Alvorlige regelbrudd som gjelder andre forhold enn de rent særidrettslige, som underslag, seksuell trakassering, kampfiksing mv., skal fortsatt behandles av NIFs domsorganer i tråd med ønsket om et sentralisert domsorgan.

Domsutvalget legger på denne bakgrunn, og særlig sett hen til det som er uttalt om formålet med oversendelsesplikten, til grunn at når et særforbund har funnet grunnlag for å illegge en sanksjon med varighet på mer enn 6 måneder, så bør sanksjonen som hovedregel utvides til å gjelde hele idretten med mindre særskilte forhold tilsier noe annet. Slike særskilte forhold kan for eksempel være at det er snakk om brudd på regler som er spesifikke for det aktuelle særforbundet eller at regelbruddet av andre grunner anses å være av en karakter hvor det er naturlig å illegge en sanksjon som er spesifikt relatert til en enkelt idrett, at det kan stilles spørsmål ved om behandlingen i særforbundet har vært tilstrekkelig rettssikker, at det er forhold på den sanksjonerte utøverens hånd som ville gjøre en utvidelse uforholdsmessig byrdefull, eller annet.

I saken her har påtalte overfor NFFD bestridt at han har plassert pengespill på eget lags kamper og benektet at han er skyldig i regelbrudd, men NFFD har lagt til grunn at han er skyldig. Domsutvalgets vurdering av om særforbundets sanksjon skal utvides, innebærer ikke noen full ny prøving av skyld- eller sanksjonsspørsmålet. Domsutvalget må ved sin vurdering bygge på særforbundets avgjørelse og de vurderinger av faktiske forhold og særforbundets eget regelverk som ligger til grunn for den, med mindre disse fremstår som uforsvarlige. Det er ikke tilfelle i vår sak.

Domsutvalget er kommet til at sanksjonen ilagt av NFFD skal utvides til å gjelde alle organisasjonsledd i NIF.

Påtaltes regelbrudd gjelder handlinger som er ulovlige etter hele idrettens regelverk, jf. NSR § 1-20-3, og det er ikke naturlig å begrense sanksjonen til deltakelse i konkurranser innenfor NFF. Handlingene har pågått over lang tid og i et ikke ubetydelig omfang, og forholdet er nokså grovt. Dersom saken hadde vært brakt inn for domsutvalget med krav om sanksjon etter NSR, ville en betydelig lengre sanksjonsperiode vært påregnelig ved fellelse, jf. Den praksis fra NIFs domsorganer som det er vist til i NFFDs avgjørelse. Det er ikke gitt opplysninger om forhold ved saken eller ved den sanksjonerte som tilsier at sanksjonen bør begrenses til å gjelde kun for fotballen.

På grunn av flere mindre forsinkelser i ulike ledd av saksbehandlingen, gjenstår det ved domsutvalgets avgjørelse kun kort tid av sanksjonsperioden idømt av NFFD. Domsutvalget finner det likevel riktig å fastslå at sanksjonen utvides for den gjenværende del av perioden.

Domsutvalgets avgjørelse innebærer at påtalte taper rett til å delta i alle konkurranser innenfor alle NIFs idretter i samme periode som han er utestengt fra konkurranser innenfor NFF i henhold til NFFDs avgjørelse, det vil si til og med 5. desember 2024.

Slutning:

Sanksjonen ilagt ved Norges fotballforbunds doms- og sanksjonsutvalgs avgjørelse 27. februar 2024 utvides til å gjelde for alle organisasjonsledd under NIF, jf. NIFs sanksjonsregelverk § 1-2 (1) bokstav f.

Tomasz Edsberg